

Obeležen Međunarodni dan borbe protiv zloupotrebe i nezakonite trgovine drogama

„Pažljivo slušaj“ kao podrška zdravom odrastanju

Pre skoro tri decenije, 1987. godine, Generalna skupština Ujedinjenih nacija proglasila je 26. jun Međunarodnim danom protiv zloupotrebe i nezakonite trgovine drogama, sa namenom da se ojača neophodna saradnja i intenzivira zajedničko delovanje širokog spektra relevantnih društvenih činilaca u borbi protiv ovog rastućeg globalnog problema.

Suzbijanje ovog rizičnog ponašanja, sa svim zdravstvenim, ekonomskih i širim društvenim posledicama koje sa sobom nosi, i danas predstavlja veliki izazov za sve sektore društva. Razmere i ozbiljnost ovog javno-

- U Srbiji je bar jednom neku ilegalnu drogu koristilo osam odsto odraslih stanovnika, a čak svaki osmi ispitanik starosti od 18 do 34 godine
- Najčešće probana droga je kanabis, slede ekstazi, amfetamini i kokain

zdravstvenog problema diktiraju važnost interdisciplinarnog delovanja u vidu složenog preplitanja psiholoških, socijalnih, pravnih i zdravstvenih aktivnosti usmerenih kako ka pojedincu, tako i ka zajednici u celini.

Prema rezultatima Nacionalnog istraživanja o stilovima

života stanovništva Srbije sprovedenom 2014., u našoj zemlji je bar jednom u toku života neku ilegalnu drogu koristilo osam odsto odraslih stanovnika, a čak svaki osmi ispitanik starosti od 18 do 34 godine. Najčešće probana ilegalna droga je kanabis, koju je makar jednom

tokom života koristilo 7,7 odsto odraslih, odnosno čak 12,4 odsto mladih odraslih ispitanika, dok ju je u prethodnih 12 meseci konzumiralo ukupno 1,6 odsto ispitanih, odnosno 3,4 procenta njih mladih od 34 godine. Uпотреba drugih ilegalnih droga, izuzimajući pomenuti kanabis, relativno je retka, ali ne i zanemarljiva, i u populaciji uzrasta od 18 do 34 godine tokom života koristilo ju je 2,5 odsto ispitanih. Najčešće upotrebljavane supstance su ekstazi, amfetamini i kokain.

Ovi podaci idu u prilog zaključcima, koji proizilaze iz brojnih naučnih dokaza, da su najefikasnija i najefektivnija rešenja problema zloupotrebe psihoaktivnih supstanci u domenu delovanja primarne prevencije, odnosno rada sa onim grupama i pojedincima koji još uvek nisu zakoračili u neposredan rizik, a to su deca i adolescenti. Period intenzivnog fizičkog i mentalnog razvoja nudi nepregledno polje mogućnosti i izbora, ali sa sobom nosi i emocionalne turbulencije koje stvaraju plodno tle za brojna iskušenja u vidu rizičnih oblika ponašanja, pre svih, upotrebu duvana alkohola i droga. Činjenica je da većina mladih nikada neće pokleknuti pred ovim iskušenjima, ali oni koji to učine neretko su oni mladi ljudi koji su već pogođeni faktorima koje nisu u stanju da kontrolišu, kao što su siromaštvo, izloženost mentalnom i fizičkom nasilju, nedostatak roditeljske brige i ljubavi, što ih lako uvodi u rizična, najčešće vršnjačka okruženja.

Imajući u vidu važnost pružanja adekvatne podrške mladima u ovom potencijalno vulnerabilnom periodu i spremnosti za pravovremeno preventivno delovanje, slogan globalne kampanje za 2016. godinu je „Prvo

saslušaj”, čime se nedvosmisleno ukazuje na to da je pažljivo „slušanje”, odnosno „oslušivanje” dece i mladih prvi korak koji treba načiniti u cilju pune podrške njihovom zdravom i bezbednom odrastanju.

Značajan deo rada Gradskog zavoda za javno zdravlje Beograd posvećen je upravo primarnoj prevenciji, kroz rad

Program je tokom ove školske godine kompletno realizovan u 16 osnovnih škola (15 beogradskih), sa obuhvatom od skoro 800 učenika uzrasta od trećeg do sedmog razreda.

U dosadašnjem šestogodišnjem periodu u program je uključeno oko 150 osnovnih škola u Srbiji, među kojima je skoro 100 beogradskih, čime je

Preuzimanje odgovornosti za odluke

Koncept „Zajedničko učenje kroz akciju”, na kome se program bazira, kao krajnji cilj ima osnaživanje dece u procesu donošenja odluka i preuzimanju odgovornosti za njih. Deci se daje prilika da iskažu svoje misli, želje i stavove, da budu saslušani i da samostalno preduzimaju akcije, čime se pomaže u razvijanju njihove emocionalne inteligencije. Finalni tematski okvir ovako izgrađenog temelja programa čini usvajanje novih znanja u vezi sa psihoaktivnim supstancama, formiranje stavova i ponašanja u vezi sa ovim vidom rizičnog ponašanja.

sa decom u okviru koordinacije i realizacije edukativnog programa „Kreativni rad sa učenicima na prevenciji zloupotrebe psihoaktivnih supstanci”.

Ovaj program nastao je tokom projekta „INSADA” (Implementacija Nacionalne strategije za borbu protiv droga) u periodu 2009 - 2011. godine sa ciljem unapređenja kompetencija prosvetnih radnika i saradnika za rad sa decom u ovoj oblasti.

Na početku upravo završene školske godine, u Gradskom zavodu su održana dva edukativna seminara, tokom kojih je obuka za sprovođenje programa sa učenicima prošlo 43 prosvetnih radnika i saradnika.

postignut obuhvat od oko 5.000 osnovaca. Rezultati praćenja i evaluacije su pokazali visok nivo zadovoljstva programom od strane prosvetnih radnika i saradnika, kao i značajno unapređenje nivoa znanja učenika na temu psihoaktivnih supstanci. Nastavnici ističu da je, pored sticanja novih znanja, poseban kvalitet programa što utiče i na unapređenje samopouzdanja kod dece, na jačanje timskog duha, međusobnog poštovanja, kao i na razvoj istraživačkih i kreativnih potencijala učenika.

(Preuzeto sa sajta Gradskog zavoda za javno zdravlje Beograd)

- Mladi koji se odluče da probaju neku drogu neretko su oni mladi ljudi koji su već pogođeni faktorima koje nisu u stanju da kontrolišu, kao što su siromaštvo, izloženost mentalnom i fizičkom nasilju, nedostatak roditeljske brige i ljubavi
- Pažljivo „oslušivanje” dece i mladih je prvi korak u podršci njihovom zdravom odrastanju

